

Bruxelles, 18. srpnja 2025.
(OR. en)

11813/25

ENER 381
ENV 726
MARE 30
COMAR 35
PROCIV 104

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	18. srpnja 2025.
Za:	Thérèse BLANCHET, glavna tajnica Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2025) 409 final
Predmet:	IZVJEŠĆE KOMISIJE Godišnje izvješće Europske komisije o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti za 2023.

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2025) 409 final.

Priloženo: COM(2025) 409 final

Bruxelles, 18.7.2025.
COM(2025) 409 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE

**Godišnje izvješće Europske komisije o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti
za 2023.**

IZVJEŠĆE KOMISIJE

Godišnje izvješće Europske komisije o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti za 2023.

Sadržaj

1. UVOD	2
2. PRAVNA OSNOVA	3
3. METODOLOGIJA I PRIMLJENE INFORMACIJE	3
4. ODOBALNI NAFTNI I PLINSKI SEKTOR EU-a	4
4.1. Objekti i proizvodnja.....	4
4.2. Odobalni inspekcijski nadzori, istrage, mjere provedbe i regulatorni okvir.....	6
5. INCIDENTI I SIGURNOSNA UČINKOVITOST	7
6. ZAKLJUČCI	8

1. UVOD

Europska komisija od 2016. objavljuje godišnja izvješća o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti u EU-u.

Pravna je osnova ovog izvješća Direktiva 2013/30/EU¹ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. lipnja 2013. o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti i o izmjeni Direktive 2004/35/EZ (dalje u tekstu „Direktiva o odobalnoj sigurnosti”). Cilj joj je postići visoku razinu sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti u korist:

- i. radnika;
- ii. okoliša;
- iii. odobalnih platformi i opreme;
- iv. gospodarskih djelatnosti kao što su ribarstvo i turizam.

Direktivom kako je provode države članice pridonosi se:

- i. sprečavanju velikih nesreća i incidenata;
- ii. smanjenju broja incidenata;
- iii. provedbi djelotvornih mjera nakon nesreća i incidenata kako bi se ublažile njihove posljedice.

Kao i u prethodnim izvješćima, i u ovom se godišnjem izvješću:

- i. navode brojevi i vrste objekata u EU-u;
- ii. navode informacije o sigurnosnim incidentima u tim objektima;
- iii. procjenjuje sigurnosna učinkovitost odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti.

Izvješće sada obuhvaća razdoblje od osam godina i služi kao evidencija sigurnosne učinkovitosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti u državama članicama.

Ovo se Izvješće temelji na godišnjim izvješćima i podacima koje su države članice dostavile u skladu s Direktivom o odobalnoj sigurnosti.

Na Sredozemnome moru nalazi se 164 odobalnih naftnih i plinskih objekata, na Sjevernome moru i Atlantskom oceanu ima ih 136, na Crnome moru devet, a na Baltičkome moru četiri. Nadležna tijela država članica ispitala su 2023. sigurnost 388 odobalnih objekata u svojoj nadležnosti. Zemlje nisu prijavile nijednu veliku nesreću.

Broj incidenata povećao se s 37 u 2022. na 44 u 2023.

¹ SL L 178, 28.6.2013., str. 66.

2. PRAVNA OSNOVA

U skladu s člankom 25. Direktive o odobalnoj sigurnosti Komisija mora objavljivati godišnja izvješća o sigurnosti odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti i njihovu učinku na okoliš. Ovo se izvješće temelji na pojedinačnim godišnjim izvješćima koja države članice moraju dostaviti Komisiji. U točki 3. Priloga IX. Direktivi utvrđuju se minimalne informacije koje godišnja izvješća moraju sadržavati:

- i. broj, starost i lokaciju objekata;
- ii. broj i vrstu provedenih inspekcijskih nadzora i istraga, dodatno uz sve mjere provedbe ili presude;
- iii. incidente koji su se dogodili;
- iv. sve velike promjene regulatornog okvira koji se odnosi na odobalne djelatnosti;
- v. uspješnost odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti.

Države članice moraju objaviti i dostaviti tražene informacije do 1. lipnja u godini nakon predmetnog razdoblja izvješćivanja (npr. 1. lipnja 2024. za 2023.).

Države članice moraju dostaviti informacije putem obrazaca utvrđenih u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) br. 1112/2014 od 13. listopada 2014.² Ti obrasci:

- i. operaterima i vlasnicima odobalnih naftnih i plinskih objekata omogućuju razmjenu informacija o pokazateljima velikih opasnosti;
- ii. državama članicama omogućuju objavljivanje informacija o pokazateljima velikih opasnosti.

Objavljene su smjernice³ u kojima se nalaze konkretne informacije o toj provedbenoj uredbi i objašnjenja za upotrebu obrazaca za izvješćivanje.

3. METODOLOGIJA I PRIMLJENE INFORMACIJE

Države članice moraju putem obrazaca dostaviti jasno definirane informacije o sigurnosnim incidentima u svojem odobalnom naftnom i plinskom sektoru. Moraju biti uključene informacije o odobalnim naftnim i plinskim objektima u EU-u, primjerice njihov broj, vrsta, lokacija i starost. Izvješća država članica moraju sadržavati i podatke o broju (i) provedenih odobalnih inspekcijskih nadzora, istraga i mjera provedbe; (ii) incidenata po kategoriji; i (iii) ozljeda.

Komisija je za potrebe ovog godišnjeg izvješća iskoristila informacije koje su dostavili Bugarska, Cipar, Danska, Francuska, Grčka, Hrvatska, Irska, Italija, Latvija, Malta, Nizozemska, Njemačka, Poljska, Portugal, Rumunjska, Španjolska i Švedska. Ostale države članice nisu bile aktivne u odobalnom naftnom i plinskom sektoru ili nisu dostavile informacije. Sve države članice u kojima se

² SL L 302, 22.10.2014., str. 2.

³ Smjernice za Provedbenu uredbu Komisije (EU) br. 1112/2014 od 13. listopada 2014.

obavljaju odobalne naftne i plinske djelatnosti izjavile su da su dostavile sve potrebne informacije o svim objektima.

4. ODOBALNI NAFTNI I PLINSKI SEKTOR EU-a

4.1. Objekti i proizvodnja

Godine 2023. države članice prijavile su 313 objekata u vodama EU-a (vidjeti tablicu 1.).

- Većina odobalnih objekata⁴ nalazila se u Sredozemnom moru. Italija je najaktivnija država članica (45 % svih objekata u vodama EU-a), a slijedi je Hrvatska.
- Na Sjevernom moru i Atlantiku većina objekata (otprilike 37 % svih postrojenja u vodama EU-a) nalazila se u nizozemskom dijelu Sjevernog mora (poznatom kao isključivi gospodarski pojas Nizozemske).
- Na Crnome moru trenutačno samo Rumunjska ima etabliranu odobalnu industriju nafte i plina. Bugarska nastavlja s odobalnim istraživanjem ugljikovodika, ali ima samo jedan objekt i stoga proizvodi vrlo malo nafte i plina.
- Na Baltičkom moru samo Poljska ima odobalne objekte.

Tablica 1.: Objekti 1. siječnja 2023.: vrsta objekta po regiji i državi članici

Regija	Zemlja	Vrsta objekta (*)				Ukupno (regija/zemlja)	Promjena u odnosu na 2022.
		FMI	NUI	FNP	FPI		
Baltičko more		3	1	0	0	4	--
	Poljska	3	1	0	0	4	--
Crno more		5	4	0	0	9	+1
	Bugarska	0	1	0	0	1	--
	Rumunjska	5	3	0	0	8	+1
Sredozemno more		15	147	0	2	164	0
	Hrvatska	2	17	0	0	19	--
	Grčka	1	1	0	0	2	--
	Italija	11	127	0	2	140	--
	Španjolska	1	2	0	0	3	0
Sjeverno more i Atlantik		39	92	5	0	136	+1
	Danska	7	11	1	0	19	--
	Njemačka	1	1	0	0	2	--
	Irska	0	0	0	0	0	-2
	Nizozemska	31	80	4	0	115	+3
Ukupno (za vrstu objekta)		62	244	5	2	313	+2

(*) FMI: nepomični objekt s posadom, FNP: nepomični neproizvodni objekt, FPI: plutajući proizvodni objekt, NUI: najčešće nenadgledani objekt.

⁴ Podaci o pomičnim odobalnim jedinicama za bušenje nisu uključeni u podatke iz odjeljka 4.1.

Više od polovine odobalnih objekata pušteno je u pogon u razdoblju od 1980. do 2000.; u 2023. puštena su u rad dva nova nepomična objekta. Razvoj novih proizvodnih objekata na Sjevernome moru i Atlantiku od 2010. je u znatnom padu.

Približno 74 % domaće nafte i plina u EU-u (15 518 kilotona ekvivalenta nafte) (dalje u tekstu „ktoe”) proizvodi se u Sjevernome moru i Atlantiku (vidjeti tablicu 2.). Najveći su doprinositelji na Sjevernome moru i Atlantiku Nizozemska i Danska. Italija i Hrvatska najveći su proizvođači na Sredozemnome moru. Španjolska i Grčka nisu imale proizvodnju. Na Crnome moru samo Rumunjska ima značajnu proizvodnju.

Tablica 2.: Odobalna proizvodnja nafte i plina u EU-u u kilotonama 2023.

Regija	Zemlja	ktoe	% ukupne proizvodnje u EU-u	% promjene u odnosu na 2022.
Baltičko more		284	1,8 %	+ 4,7 %
	Poljska	284	1,8 %	+ 4,7 %
Crno more		1786	11,5 %	+93,7 %
	Bugarska	7	0,0 %	-50,3 %
	Rumunjska	1778	11,5 %	+96,1 %
Sredozemno more		1897	12,2 %	-8,3 %
	Hrvatska	193	1,2 %	-2,3 %
	Grčka	60	0,4 %	--
	Italija	1645	10,6 %	-12,1 %
	Španjolska	0	0,0 %	--
Sjeverno more i Atlantik		11552	74,4 %	-11,2 %
	Danska	4700	30,3 %	+6,0 %
	Njemačka	706	4,5 %	-6,5 %
	Nizozemska	6146	39,6 %	-21,3 %
Ukupno		15 518	100 %	-4,6 %

Proizvodnja se povećala u Rumunjskoj (+ 96 %), Danskoj (+ 6 %) i Poljskoj (+ 4,7 %), ali se smanjila u svim drugim državama članicama, posebno u Nizozemskoj (nastavak trenda iz 2022.) i Bugarskoj. Grčka je nastavila s proizvodnjom koja je stala 2022. Španjolska nije imala proizvodnju. U usporedbi s proizvodnjom u državama članicama 2021., u EU-u je 2023. došlo do ukupnog gubitka proizvodnje od 4,6 % (otprilike 746 ktoe).

Od ukupne proizvodnje u EU-u mjerene u kilotonama 67 % činio je plin, a 33 % nafta. Najveći proizvođač nafte bila je Danska (3410 ktoe), a slijedile su je Njemačka (698 ktoe), Italija (380 ktoe), Poljska (260 ktoe), Nizozemska (265 ktoe) i Grčka (50 ktoe).

4.2. Odobalni inspekcijski nadzori, istrage, mjere provedbe i regulatorni okvir

Nadležna tijela država članica tijekom 2023. redovito su provodila inspekcijski nadzor nad odobalnim objektima u svojim područjima nadležnosti (vidjeti tablicu 3.). Što je više objekata zemlja imala, to je više inspekcijskih nadzora obično provela.

U usporedbi s 2022. smanjio se ukupni broj inspekcijskih nadzora u EU-u (s 524 na 435). Iako se broj inspekcijskih nadzora povećao u nekim jurisdikcijama (npr. u Rumunjskoj), u većini se jurisdikcija smanjio.

U Nizozemskoj se broj inspekcijskih nadzora smanjio za 30 odnosu na 2022. Nizozemska je istodobno tijekom izvještajnog razdoblja stavila izvan pogona 32 objekta.

Tablica 3.: Odobalni inspekcijski nadzori po regiji i državi članici 2023.

Regija	Zemlja	Inspekcijski nadzori	Radni dani provedeni na objektu (bez putovanja)	Broj objekata nad kojima je proveden inspekcijski nadzor
Baltičko more		1	1	1
	Poljska	1	1	1
Crno more		30	203	9
	Bugarska	0	0	0
	Rumunjska	30	203	9
Sredozemno more		269	295	249
	Hrvatska	28	36	8
	Cipar	2	6	2
	Grčka	1	12	1
	Italija	238	241	238
	Španjolska	0	0	0
Sjeverno more i Atlantik		135	219	129
	Danska	20	123	16
	Njemačka	3	6	1
	Irska	0	0	0
	Nizozemska	112	90	112
Ukupno		435	718	388⁵

Člankom 18. Direktive o odobalnoj sigurnosti nadležnim se nacionalnim tijelima daju određena prava i ovlasti u odnosu na djelatnosti i objekte u njihovoj nadležnosti. Te ovlasti uključuju pravo zabrane

⁵ Inspekcijski se nadzor nad objektom može provesti više puta tijekom izvještajne godine; stoga se „broj inspekcijskih nadzora” (435) razlikuje od broja „ukupnih objekata” (388) zbog broja objekata stavljenih izvan pogona tijekom godine i broja objekata puštenih u pogon tijekom godine.

djelatnosti i pravo da se zahtijeva provedba mjera kojima se osigurava usklađenost s upravljanjem rizicima i sigurnost djelatnosti.

U 2023. nije bilo istraga velikih nesreća (jer nije bilo prijavljenih velikih nesreća).

Tijekom 2023. nisu poduzete nikakve mjere provedbe.

5. INCIDENTI I SIGURNOSNA UČINKOVITOST

Operateri i vlasnici objekata te nacionalna tijela moraju prijaviti svaku nesreću ili situaciju ozbiljne opasnosti („događaj”). Međutim, jedan događaj može se kategorizirati kao jedan ili više incidenata. Na primjer, za isti se događaj moraju prijaviti dvije kategorije incidenata ako je došlo do (a) neplaniranog ispuštanja plina, zbog čega je (b) bila potrebna evakuacija osoblja.

Države članice prijavile su 44 događaja⁶ 2023., dok ih je 2022. prijavljeno 37:

- Danska – 12 događaja, bez velikih nesreća (isto kao 2022.).⁷
- Hrvatska – osam događaja, bez velikih nesreća (u usporedbi s dva događaja 2022.).⁸
- Nizozemska – 24 događaja, bez velikih nesreća⁹ (11 događaja 2022.).¹⁰

Od incidenata do kojih je došlo 2023., njih 86,36 % pripada neplaniranom ispuštanju plina i/ili nafte, 6,82 % kvarovima elemenata kritičnih za sigurnost i okoliš, a 6,82 % gubitku nadzora nad bušotinom. Nijedan od tih incidenata nije doveo do gubitka života. Isto tako, nisu prijavljeni sudari plovila ni helikopterske nesreće.

Tablica 4.: Incidenti po kategorijama (iz Priloga IX. Direktivi o odobalnoj sigurnosti) 2023.

Kategorija	Ukupno	Udio u kategoriji	Udio u ukupnom broju incidenata
(a) Neplanirano ispuštanje – ukupno	38	100 %	86,36 %
Požari uzrokovani zapaljenom naftom/zapaljenim plinom	0	0 %	0,00 %
Eksplozije uzrokovane zapaljenom naftom/zapaljenim plinom	0	0 %	0,00 %
Nezapaljeni plin	14	37 %	31,82 %
Nezapaljena nafta	7	18 %	15,91 %
Opasna tvar	17	45 %	38,64 %
(b) Gubitak nadzora nad bušotinom – ukupno	3	100 %	6,82 %
Erupcije	0	0 %	0,00 %

⁶ Obveza izvješćivanja ne obuhvaća sve događaje (npr. one koji se ne odnose na djelatnosti).

⁷ U Danskoj svih 12 incidenata bila su nenamjerna ispuštanja.

⁸ U Hrvatskoj je od osam događaja njih pet bilo posljedica nenamjernih ispuštanja, a tri posljedica kvarova elemenata ključnih za sigurnost i okoliš.

⁹ Velike nesreće uključuju incidente koji bi mogli uzrokovati gubitak života ili ozbiljne ozljede (čak i ako do toga nije došlo).

¹⁰ Kad je riječ o Nizozemskoj, incidenti su se sastojali od tri gubitka nadzora nad bušotinom i 21 nenamjernog ispuštanja.

Erupcija/aktivacija sustava za preusmjeravanje	3	100 %	6,82 %
Neispravnost barijere u bušotini	0	0 %	0,00 %
(c) Kvar elementa kritičnog za sigurnost i okoliš	3	100 %	6,82 %
(d) Gubitak strukturne cjelovitosti – ukupno	0	0 %	0,00 %
Gubitak strukturne cjelovitosti	0	--	0,00 %
Gubitak stabilnosti/uzgona	0	--	0,00 %
Neželjeni pomak	0	--	0,00 %
(e) Sudari plovila	0	--	0,00 %
(f) Helikopterske nesreće	0	--	0,00 %
(g) Nesreće sa smrtnim posljedicama (*)	0	--	0,00 %
(h) Ozbiljne ozljede pet ili više osoba u istoj nesreći	0	--	0,00 %
(i) Evakuacija osoblja	0	--	0,00 %
(j) Ekološke nesreće	0	--	0,00 %
Ukupno	44		100,00 %
<i>(*) Samo ako su povezane s velikom nesrećom.</i>			

U EU-u se ukupan broj incidenata povećao s 37 u 2022. na 44 u 2023. Ta razlika uglavnom proizlazi iz porasta neplaniranih ispuštanja nafte i plina s 28 na 38. Događaji povezani s kvarovima elemenata kritičnih za sigurnost i okoliš smanjili su se sa sedam na tri. Incidenti koji uključuju gubitak nadzora nad bušotinom ostali su približno isti (s dva 2022. na tri 2023.) te su dosegli istu vrijednost kao i 2021. Nijedan incident 2023. nije klasificiran kao velika nesreća. Tijela država članica zajedno s operatorima procjenjuju uzroke incidenata kako bi utvrdila jesu li potrebne istrage ili mjere provedbe.

6. ZAKLJUČCI

Godine 2023. u EU-u je postojalo 313 odobalnih naftnih i plinskih objekata. Nizozemska je tijekom izvještajnog razdoblja stavila izvan pogona 32 objekta.

Ukupna proizvodnja nafte i plina smanjila se sa 16 264 ktoe 2022. na 15 518 ktoe 2023. (gubitak proizvodnje od 4,6 % u usporedbi sa smanjenjem od 11 % u razdoblju od 2021. do 2022.). Danska i Nizozemska proizvele su 70 % ukupne količine odobalne nafte i plina u EU-u.

Komisija je procijenila sigurnost odobalnih naftnih i plinskih djelatnosti EU-a na temelju informacija koje su dostavile države članice u skladu s pravilima iz Provedbene uredbe o izvješćivanju. Stoga točnost Komisijine analize ovisi o točnosti tih informacija.

Tijekom 2023. nacionalna tijela provela su inspeksijske nadzore nad 388 objekata (u odnosu na 485 u 2022.) s ciljem osiguravanja visoke razine sigurnosti u odobalnim naftnim i plinskim djelatnostima. Tijekom izvještajnog razdoblja nisu prijavljene nikakve mjere provedbe.

Te godine (2023.) nije bilo velikih nesreća. Ukupan broj incidenata povećao se s 37 u 2022. na 44 u 2023. Nije prijavljen niti jedan smrtni slučaj. Došlo je do 49 ozljeda¹¹ i 8 teških ozljeda¹².

Zaključno, zahvaljujući obveznim inspekcijskim nadzorima i mjerama poduzetima u skladu s Direktivom o odobalnoj sigurnosti, rad nadležnih tijela država članica ponovno je rezultirao sigurnim odobalnim naftnim i plinskim djelatnostima.

Kako bi se održala ta razina sigurnosti, Komisija nastavlja blisku suradnju sa Skupinom nadležnih tijela Europske unije za odobalne naftne i plinske djelatnosti (EUOAG). Ta skupina promiče primjere najbolje prakse za sigurno obavljanje svih djelatnosti i pomaže nacionalnim tijelima zastupljenima u toj skupini.

¹¹ Po jedna u Poljskoj, Grčkoj i Italiji, 3 u Rumunjskoj, 25 u Danskoj i 12 u Nizozemskoj.

¹² Po jedna u Italiji i Nizozemskoj, 6 u Danskoj.